

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od g. 6-ej—7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Tel. 222-22, 266-66 Tel. nocne 144-44, 177-77 Nr. konta P.K.O. 66.155

Ostra walka z kościołem w Rzeszy

Hitlerowcy oskarżają duchownych o uprawianie polityki dewizowej Ustawa sterylizacyjna obowiązywać będzie księży

BERLIN, 7 lipca. (Pat.) — Dziś w Monasterze, na kongresie okręgu partii narodowo-socjalistycznej, dłuższe przemówienie wygłosił dr. Alfred Rosenberg.

Przemówienie było w swej treści wymierzone głównie przeciwko kościołowi katolickiemu w Niemczech.

Po szeregu ostrych zarzutów, stawianych duchowieństwu katolickiemu w Niemczech, dr. Rosenberg odczytał

list biskupa Monasteru, adresowany do nadprezydenta prowincji westfalskiej, w którym to liście była mowa o dużym wzburzeniu wśród ludności katolickiej Monasteru w związku z zapowiedzianym przyjazdem dr. Rosenberga.

„Mówię w charakterze urzędowym — oświadczył dr. Rosenberg — nie prywatnie i dlatego oświadczam, iż fakt, że owego biskupa nie aresztowano za te

go rodzaju list, świadczy o wielkiej tolerancji, z jaką rząd odnosi się do kościoła katolickiego“.

Mówiąc o sprawie sterylizacji dr. Rosenberg oświadczył, iż ostatnio pewien wysoki dostojnik kościoła, przyjmując w Rzymie delegację szpitalnictwa ubolewał nad pogańskimi ideałami, szerzącymi się w Niemczech.

Mówca zbijał zarzuty owego duchownego oświadczaając, że Niemcy walczą z dziedzicznym obciążeniem.

Dalej poruszył dr. Rosenberg sprawę procesów dewizowych i rolę w tych procesach różnych organizacji religijnych

Na marginesie tego kongresu „Voelkischer Beobachter“ oświadcza, iż przemówienie dr.

Rosenberga jest otwartą zapowiedzią walki nar. - socjalistów „z obskurantami, którzy ryją podkopy“.

BERLIN, 5-go lipca. (PAT.) — Punktem kulminacyjnym manifestacji w Monasterze było przemówienie ministra spraw wewnętrznych, Fricka.

Przemówienie to uważane jest

w pewnych sferach za wyraźną zapowiedź ostrych poczynań wobec władz kościelnych w Niemczech.

Minister Frick oświadczył, iż jako przedstawiciel władzy państwowej odrzucił żądania władz kościelnych, które

domagały się, aby zakazano przemawiać dr. Rosenbergowi.

Mówca oświadczył dalej, że istnieją nadal organizacje rzekomo niepolityczne, które jednak usiłują drogą pośrednią wywierać wpływ polityczny. Jeżeli chodzi o ustawę sterylizacyjną, władze nie będą tolerowały żadnego sabotażu

i członkowie kościoła, jak obywateli niemieccy, muszą się ustrzec tej również podległości

Zagroda w Raclawicach

podarowana została panu premierowi przez lud wiejski

RACLAWICE, 7.6. (PAT) — Dzisiaj odbyła się w Raclawicach podniosła uroczystość przekazania zagrody, ufundowanej przez grupę ludową posłów i senatorów z Bezpartyjnego Bloku współpracy z rządem.

W uroczystości uczestniczyli m. in. p. wicemarszałkowie Car i Bojko, wojewoda Dziadosz, oraz liczni posłowie i senatorowie, przybyli do Miechowa.

P. premier Sławek przybył do Raclawic z Miechowa samochodem w otoczeniu banderji krakusów.

Przemówienie powitalne wygłosił wójt Manterys, witając p. premiera w asyście jednego z gospodarzy, który wręczył p. premierowi ryngraf z Matką Boską Częstochowską. Na odwrotnej stronie ryngrafu widnieje napis: „Lud raclawicki współubiwa telowi pułkownikowi Waleremu Sławkowi“.

Przekazanie zagrody p. premierowi Sławkowi nastąpiło na uroczystym posiedzeniu raclawickiej rady gminnej, która nadała p. premierowi tytuł honorowego obywatela Raclawic, zwalniając go od wszelkich świadczeń gromadzkich, wymkających z tytułu posiadanej zagrody.

Po nabożeństwie miejscowy proboszcz, ks. Głowacki dokonał poświęcenia zagrody, do której skierował się p. premier w otoczeniu ban-

derji krakusów.

Przed zagrodą wygłosił przemówienie imieniem komitetu, fundacji zagrody poseł Kielak.

W odpowiedzi na dłuższe przemówienie p. posła Kielaka odpowiedział p. premier m. in.:

„Zamiast chaty drewnianej, o słomianej strzesze, zbudowaliście mi dom murowany, potężny. Wyteżmy siły, a za Polski drewnianej, słomianej strzechami krytej, zbudujemy dom murowany, potężny i piękny“.

Po przemówieniu p. premier przyjął defiladę p. w. i straży ogniowej, poczem przyjął szereg delegacji.

Uroczystość zakończył obiad w Resursie Obywatelskiej w Miechowie.

Wieczorem p. premier odjechał pociągiem do Warszawy.

Skandaliczna odmowa

Rząd czeski nie pozwała harcerzom wyjechać do Spawy

MORAWSKA OSTRAWA, 7.6. — 800 harcerzy polskich z Cieszyna nad Olszą i z Moraw, którzy mieli uczestniczyć w zlocie harcerzy polskich w Spawie, zwróciło się o zezwolenie do przekroczenia granicy polskiej w związku ze zlotem.

Władze w Brnie odmówiły zezwolenia na wyjazd do Polski, wobec czego harcerze zgłosili rekurs do ministerstwa spraw wewnętrznych. Rekurs ten został odrzucony.

Wśród harcerzy polskich, zgromadzonych w obozie w jednej z miejscowości czeskiego Cieszyna, zapanało w związku z tem silne wzburzenie.

Książka d'Anunzia na czarnej liście kościoła

CITTA DEL VATICANO, 7.6. — „Osservatore Romano“ donosi, że Święta Kongregacja wydała dekret o potępieniu i umieszczeniu na wykazie ksiąg zakazanych przez kościół książki Gabriella d'Anunzia, pod tytułem „Angelo Cocles“.

Dekret zarzuca wspomnianej książce treść wyzywającą niemoralną, rozliczne błędy przeciw wierze i czysto poganiarskie niedzielnictwa.

Wielkie upały nekają Amerykę

NOWY JORK, 7 lipca. (PAT.) — W całych Stanach Zjednoczonych panują olbrzymie upały. — Nad szeregiem miejscowości przeszły gwałtowne burze, połączone z oberwaniem się chmur.

Jak wynika z doraźnych zestawień — w ciągu ostatnich 2 dni uległo porażeniu słonecznemu 20 osób.

Rozpedzimy parlament...

Dyktatorska mowa przywódcy faszystów francuskich

PARYŻ, 7-go lipca. (PAT.) — Dzisiaj w prywatnym majątku w Mauvaux odbyło się walne zebranie miejscowego oddziału organizacji „Croix de Feu“.

Na zgromadzenie przybył przywódca tej organizacji, płk. de la Rocque. W dłuższym przemówieniu płk. de la Rocque oświadczył, iż wierzy głęboko, że cały naród francuski otrząśnie się i że bardzo niedaleką jest chwila, gdy „Croix de Feu“ obejmie władzę we Francji.

„By usunąć rozkład, ogarniający Francję — mówił de la Rocque — rozpedzimy na jakiś czas parlament, nakażemy milczenie czynnikom wrogim, nakażemy milczenie „Wielkiemu Ban-

kowi“, który jest dwulicowy, utrzymując sojusz z Sowietami a przymierze z Niemcami. Nie dopuścimy do powtórzenia się bolesnego faktu, że do Francji sprwadza się z zagranicy tysiące wykwalifikowanych robotników, gdy w kraju mamy pół miliona bezrobotnych“.

Słowa płk. de la Rocque były przyjęte z entuzjazmem.

PARYŻ, 7-go lipca. (PAT.) — Ze Strasburga donoszą, iż zorganizowali tam manifestację członkowie organizacji „Camelots du Roi“, którzy na jednym z placów publicznych spalili manekin, przedstawiający ministra lotnictwa, deputowanego Cot'a.

Sfraszna katastrofa samochodowa

GRENOBLE, 7.6. (PAT) — Miał tu miejsce okropny wypadek samochodowy.

Znany chirurg miejscowy usiłował, prowadząc auto, wyminać nadjeżdżający z przeciwnej strony auto mobil. Samochód lekarza wyrzucił się. Sam chirurg i trzy osoby z jego rodziny poniosły śmierć na miejscu. Piąta ofiara wypadku dogorywa w szpitalu.

Okrety wojenne Polski złożyły wizytę marynarce fińskiej

GDYNIA, 7 lipca. (PAT.) — Oba kontrtorpedowce polskie — „Burza“ i „Wicher“, opuściły w nocy port gdyński, udając się do Helsingforsu.

Kontrtorpedowcami dowodzi komandor Majewski.

HELSINGFORS, 7 lipca. (Pat) Dzisiaj rano do portu w Helsingforsie zawinęły obydwie kontrtorpedowce polskie, „Burza“ i „Wicher“.

W porcie powitał okręty polskie charge d'affaires poselstwa polskiego, Husarski, attache wojskowy ppłk. Łoś, oraz przedstawiciele armji fińskiej. Oficerowie polscy zapisali się w księdze audjencjonalnej nieobecnego w stolicy prezydenta państwa, wieczorem zaś przyjęci zostali przez dowódcę obrony wybrzeża obiadem w kasynie garnizonowej.

Diennikarze polscy składają oficjalnie wizyty zagranicą

KOPENHAGA, 7 lipca. (PAT.) Wczoraj przybyła do Kopenhagi delegacja dziennikarzy polskich w osobach pp. Beaupre, Mackiewicz, Smogorzewskiego i in.

Wycieczkę powitał w porcie red. Nielsen.

Wkrótce po przybyciu dziennikarzy złożyli wizytę posłowi R. P., w godzinach południowych

przyjęci zostali śniadaniem przez ministra spraw zagranicznych.

HELSINGFORS, 7 lipca. (Pat) Dzisiaj przybył tutaj samolotem z Tallina prezes związku dziennikarzy R. P. p. Ścierżyński, w towarzystwie sekretarza związku. Po złożeniu oficjalnych wizyt p. Ścierżyński zwiedził stojące w porcie polskie kontrtorpedowce.

ABISYNYJA JEST PIŁKĄ

rzucaną przez olbrzymie koncerny, łaknące bawełny

Prasa środkowo-europejska stosunkowo mało pisze o tem, o co chodzi właściwie w Abisynji. Zato gazety w Londynie i Nowym Jorku poświęcają głośnej obecnie Abisynji dość dużo uwagi, oceniając znaczenie konfliktu włosko-abisynjskiego z właściwego punktu widzenia; bowiem nie chodzi w tym wypadku o cywilizację lub honor sztandaru włoskiego, lecz o rzecz nader prozaiczną **O BAWELNĘ**.

Dla Stanów Zjednoczonych, Anglii, Japonii i Włoch bawełna odgrywa olbrzymią rolę, czego nie można naprzykład powiedzieć o Francji. Dlatego nie możemy się dziwić, że p. Laval porozumiał się z Mussolinim, co do kroków, mających zmienić strukturę Afryki nad morzem Czerwonym.

Państwa europejskie zaczęły interesować się Abisynją od chwili, kiedy zaczęły rozszerzać swój stan posiadania na Dalekim Wschodzie.

Francja widziała w swej wojnie z Chinami, że wszystkie porty angielskie są dla niej zamknięte.

Dlatego w r. 1893 obsadziła miasto Dżibuti, miasto o dużej strategii. Anglija, która Somali na południu Abisynji, Włochy w 1905 r. obsadziły Erytreę na północ od kolonii francuskich, a co pozostało, otrzymała pod opiekę Anglii. W 1906 r. ci trzej rywale europejscy zawarli umowę

i ustalili sfery swych interesów.

Interesy Anglii tkwiły... w bawełnie. Anglija, pragnąc wyzwoić się poniekąd z pod wpływow Stanów Zjednoczonych, zaczęła uprawiać plantacje bawełny w Egipcie i w Sudanie.

Rozwój tych kolonii w pierwszym rzędzie zależał od problemu nawodnienia, ten zaś zależał od kontroli Nilu i sprawy wybudowania tamy, głównie jednak od kontroli Niebieskiego Nilu na jeziorze Tsana. Tsana znajduje się w Abisynji. Anglija zawarła wówczas umowę z Abisynją, uprawniającą ją do wybudowania tamy us

jeziorze Tsana dla zapewnienia sobie kontroli bawełny w Egipcie.

W międzyczasie Francja wybudowała własną kolej z Deibuti do głównego miasta Addis - Ababa. Od tej chwili bieg rzeczy był dość spokojny i zgodny, aczkolwiek włosi kilka razy proponowali Anglikom przeprowadzenie takiej klauzuli z r. 1906,

w myśl której włosi mieli prawo rozszerzać gospodarczą kolonizację i wgląb Abisynji. Francja protestowała, ale

obecnie w sposób widoczny straciła zainteresowanie.

W r. 1927 nastąpiła nowa komplikacja. Amerykanie założyli White Engineering Corporation z kapitałem 20 milionów dolarów. Zamierzali sami wybudować za te pieniądze tamę na jeziorze Tsana, a następnie

sprzedawać wodę Anglikom, płacąc za dzierżawę królowi abisynjskiemu.

Oczywiście przeciwstawiła się tym planom Anglija, powołując się na swe wcześniejsze umo-

wy, podpisane przez poprzednika obecnego władcy. Konflikt przeciągał się w nieskończoność, a

plany tamy pozostały tylko na papierze.

Wyszło na jaw, że trzeba wybudować szosę długą — 600 km. dla sprowadzenia maszyn, a

szosa ta kosztowałaby 8 milionów dolarów.

W ostatnich latach, zwłaszcza w r. 1931, zjawiała się na horyzoncie Abisynji jeszcze Japonia z gotową umową w spra-

wie „kolonizacji rolniczej” (co oznacza bawełnę).

Z powyższego jasne jest, że Abisynja jest piłką, rzucaną przez potężne koncerny, walczące o surowiec,

tak niezbędny w obecnych czasach.

Kiedy czytać będziemy w najbliższych dniach znów o cywilizacji tej ziemi afrykańskiej, przypomnijmy sobie, że są to tylko „diplomatyczne słowa” za którymi kryją się interesy gospodarcze, a właściwie tylko: bawełna.

BRAK RĄK NA ROLI

wskutek wielkiego popytu na siłę roboczą w miastach palestyńskich

Tygodnik czeski „Hospodarsky Rozhled” zamieścił ostatnio artykuł Ign. Saxla, który właśnie powrócił z podróży po bliskim Wschodzie, poświęcony analizie rynku palestyńskiego.

Towary czeskosłowackie, zwłaszcza można to powiedzieć o przemyśle włókienniczym i konfekcji, spotykają się na rynku palestyńskim z towarami polskimi i belgijskimi (po devaluacji), podczas kiedy towary niemieckie spotykają się w Palestynie z bojkotem, a eksport japoński poniósł znaczne szkody wskutek nieodpowiedniego traktowania

transakcji handlowych przez niektórych eksporterów japońskich. Ale już w sąsiedniej Syrii znajdują się olbrzymie ilości towarów japońskich wszelkiego rodzaju, nawet piwo.

Na uprzemysłowienie Palestyny wpływa dodatnio dążenie do ochrony wyrobów krajowych; zakłada się między innymi domy handlowe, które sprzedają jedynie wyroby krajowe, ale angielska polityka mandatuwa zabrania wprowadzania cła ochronnego na swe wyroby.

Aczkolwiek przemysł palestyński posiada swój własny rynek zbytu, projekty dotyczą również eksportu; są jednak obawy, czy będzie miał ku temu odpowiednie warunki.

Wskutek niedostatecznej ilości rąk roboczych płace są wysokie; wynoszą dla niewykwalifikowanego robotnika 40, a dla wykwalifikowanego robotnika 60 — 80 piastrow dziennie. Przemysł odciąża robotnika od rolnictwa, gdzie odczuwa się braki poważne, tak że koloniści zmuszeni są przyjmować do pracy ybrow swej woli, Arabów.

Odpowiednie czynności, w rozumieniu ujemnych stron jednostronnego prowadzenia gospodarki rolnej ziemi, dokładają wszelkich starań, aby wzmagali się rozwój akcji uprzemysłowienia Palestyny. Sfery agrarne ze swej strony dwa razy rocznie radzą o wymiarach płaszczyzn pod zasiew poszczególnych roślin, starając się zwłaszcza polecać hodowlę tych produktów rolnych, które im-

portuje się do Palestyny. Przeciwnie widać się zwłaszcza energicznie planom rozszerzania plantacji pomarańczowych, bananowych i t. d. W kolonii Rohowot założono wzorowy majątek ziemski ze stacją doświadczalną i chemicznym instytutem badań. W krajach północnych bez znacniejszego powodzenia starano się przeprowadzić próby hodowli owiec.

Ciężkim problemem jest wysoka cena gruntów. W r. 1929 — 10-kciec w nowej dzielnicy jerozolimskiej — Rehavia kosztował 8 — 10 piastrow, a na wiosnę 1935 r. już 30 — 70 piastrow. W Tel - Awiwie i innych miastach ceny są jeszcze wyższe. Dlatego też drogie są mieszkania i lokale biurowe i przemysłowe. Np. w Jerozolimie za mniejszy sklepik płaci się 150—250 palest. ł. Z tego powodu rozwija się dobrze

ruch budowlany. Ponieważ podróżni również ziemia dla celów rolniczych, a przytem staniały wyroby i produkty rolne, zachwiała się rentowność gospodarstw rolnych. Ale grunta nie są obciążone długami w znaczniejszej mierze, gdyż banki i spółdzielnie udzielały kredytów z dużą ostrożnością. Obecnie np. można otrzymać kredyt jedynie do wysokości 50 proc. wartości budowli bez gruntu). Głównie udziela się kredytów krótko - terminowych w postaci zaliczek na przyszłe zbiory pomarańczy, a koloniści płacą za kredyt 6 — 7 proc.

SALA FILHARMONJI
Teatr Młodych
Kier. art. Dr. M. Brandt (Warszawa)
Dziś, 1 przedst. o g. 9.15 w.
„BOSTON”
Bilety w Kultur-Lidse i w kasie Filharmonji

2

PRZEBOJE
NOCNE ŻYCIE BOGÓW
WSPANIAŁA SATYRA
FILMOWA, PEŁNA FANTAZJI i ORYGINALNYCH

— POMYŚLÓW —
ORAZ
PRZYGODA PECHOWCA
BOMBA HUMORU
i DOWCIPU!!!

Następny program:
„CASINA”

Gary Cooper
miłobieniec kobiet, najsympatyczniejszy bohater ekranu, gra w filmie
„Na fali wspomnień”
rolę człowieka, który przeszedł pasmo cierpienia i udręceń i tęsknoty i miłości dla ukochanej kobiety.
w następnym programie
GRAND-KINA.

Grand-Kino
Nadpr. Aktualności P. A. T.
Dziś pocz. o g. 6-ej

Dziś i dni następnych!
CLARK GABLE, Myrna Loy, William Powell
w filmie **WIELKI GRACZ** reż. W. S van Dyke
Rewelacyjna obsada:

Kino-teatr
Palace
(Piotrkowska 108)
Dziś pocz. o g. 6-ej
Widownia mechanicznie chłodzona i wentylowana

Fascynujący dramat miłości 2 braci lotników do jednej kobiety
OSTATNI SYGNAŁ
W rolach głównych: niezównany **Richard Barthelmess** i piękna **Sally Eilers**
Wspaniała gra! — Mistrzowska reżyserja! — Emocjonująca treść!
Ceny miejsc od zł. 1.09

Tabakiera dla nosa!

Taką jest dewiza kolei... angielskich

W sierpniu 1932 r. zjawiał się w biurze londyńskim North East Railway jakiś gentleman i z właściwą anglikom flegmą zamówił dla siebie i swojej... trumny z mahoniowego

drzewa osobny przedział, z tem tylko zastrzeżeniem, aby makabryczny pasażer wsiadł do pociągu nocnego i aby firanki zasłaniały szyby przedziału.

Fakt ten jest typowym przykładem dbałości kolei angielskich o podróżnych. W Anglii koleje należą do towarzystw prywatnych, nie do państwa, i stosują wobec publiczności taktykę dobrego kupca i dostawcy wobec klientów. Koleje angielskie dysponują olbrzymim taborem 23.000 lokomotyw, 48.000 wagonów osobowych i 700.000 wagonów towarowych. Personal kolejowy składa się z 600.000 osób i pobiera roczną pensję w sumie 115 milionów funtów. Dochody brutto sięgają 200 milionów funtów.

Koleje muszą więc dbać o rentowność, o dobrą opinię, o frekwencję. Uprawiają zatem reklamę, dbają o wygodę, szybkość i punktualność. Najszybsze pociągi na świecie posiada Anglija. „Latający szkot” skrócił czas jazdy o pół godziny, „Cheltenham Fleyr” rozwija szybkość przeciętną 120,3 km. na godzinę.

Przedewszystkiem zaś koleje dbają o wygodę pasażerów III klasy, którzy są tu, jak na całym świecie, najliczniejszą kategorią podróżnych. Wagony sypialne III klasy, bardzo wygodne i dobrze urządzone, kursują na wszystkich liniach. W II klasie jest równie pięknie i komfortowo jak w pierwszej lub w pułkach.

W pociągach wycieczkowych kursują wagony, w których wszystkie miejsca znajdują się przy oknach. Słowem koleje angielskie stoją w pełni zasadę: tabakiera dla nosa

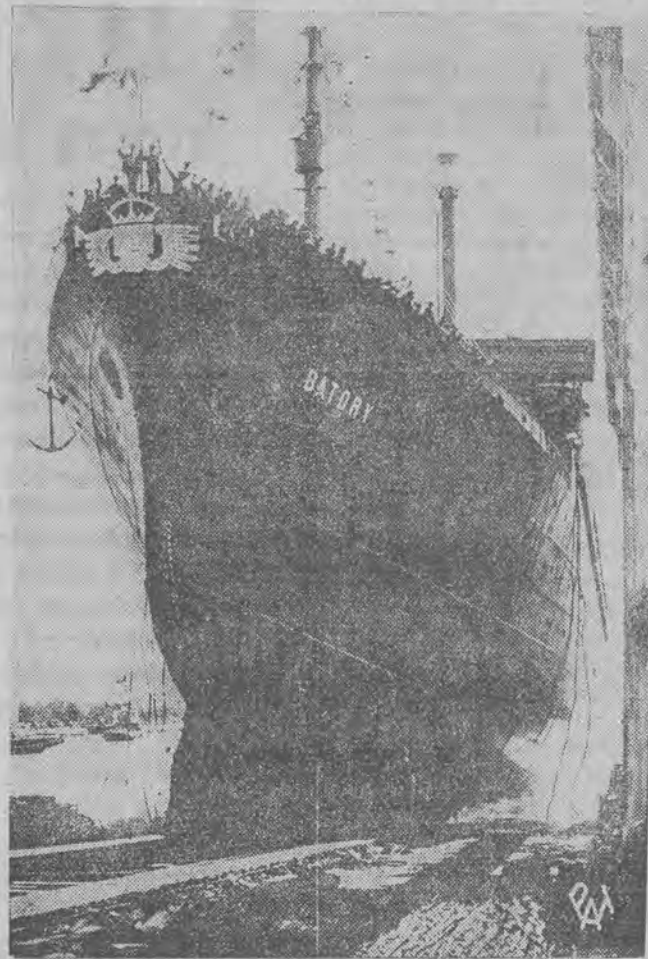
Co usłyszymy dziś przez radio?

- 6.30 Gimnastyka i muzyka z płyt
- 12.15 Koncert w wykonaniu kwintetu salonowego.
- 13.00 Chwilka dla kobiet.
- 13.05 Koncert 86 p. p.
- 13.30 Muzyka taneczna i piosenka (płyty).
- 15.30 Muzyka wokalna (płyty).
- 16.00 Pogadanka dla dzieci starszych z cyklu „Wędrowki dookoła globu”.
- 16.15 Koncert małej orkiestry.
- 16.50 Codzienny odcinek prozy: „Wędrowka Joanny” — powieść Ewy Szelburg - Zarembiny.
- 17.00 Krótki recital śpiewaczy Sabiny Szyfmanówny.
- 17.15 Melodje operetkowe (płyty)
- 17.40 Koncert kameralny w wykonaniu Dezyderjusza Danczowskiego (wioleczyela) i Edwarda Steinbergera (fortepian).
- 18.00 „Jak powstaje talerz, na którym jadamy” — odczyt z cyklu „Ze świata wielkich i małych wynalazków”.
- 18.15 Cała Polska śpiewa — Koncert chóru związku strzeleckiego.
- 18.30 Poradnik turystyczny sportowy.
- 18.40 Chwilka społeczna.
- 18.45 Polscy tenorzy (płyty)
- 19.30 Wędrowka mikrofonu — „Naleczów — transmisja z parku”
- 19.50 „Co czytać?” („poezje o Józefie Piłsudskim”) — szkic literacki.
- 20.00 Albeniz: Święto w Sewilli

- (płyty).
- 20.10 Audycja słowacka z Krakowa.
- 20.55 Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski.
- 21.00 Koncert symfoniczny w wykonaniu orkiestry symfonicznej z udziałem Henryka Sztompki (fort.).
- 22.00 Wiadomości sportowe.
- 22.10 Koncert małej orkiestry.

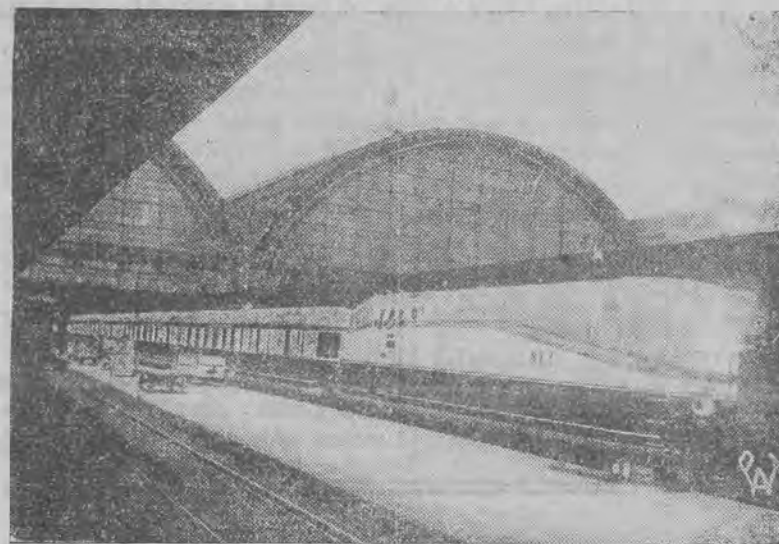
- AUDYCJE ZAGRANICZNE.**
- Berlin (356)
  - 23.10 Kwintet C-dur op. 113 Szuberta
  - Langenberg (456)
  - 21.00 Kwartet fortepianowy Es-dur i kwintet fortepianowy A-dur Dworzaka.
  - Lipsk (382)
  - 19.00 Komiczna opera R. Straussa „Mileząca kobieta”.
  - Kalundborg (1263)
  - 22.30 Sonata kameralna D-dur Corellego, arje klasyczne i Triosona ta G-dur Locatellego.
  - Poste Parisien (313)
  - 21.50 Opera Benatzky'ego „Pod białym koniem”.
  - Strassburg (349)
  - 21.00 Opera Leoncavalla „Pajace”
  - Bukareszt (365)
  - 20.15 Kwintet fortepianowy Dworzaka.
  - Bero - Muenster (550)
  - 21.10 Komiczna opera Webera „Abu Hasan”.
  - Praga (470)
  - 21.15 Symfonia G-dur Mahlera

Nowy statek polski spuszczonej na wodę

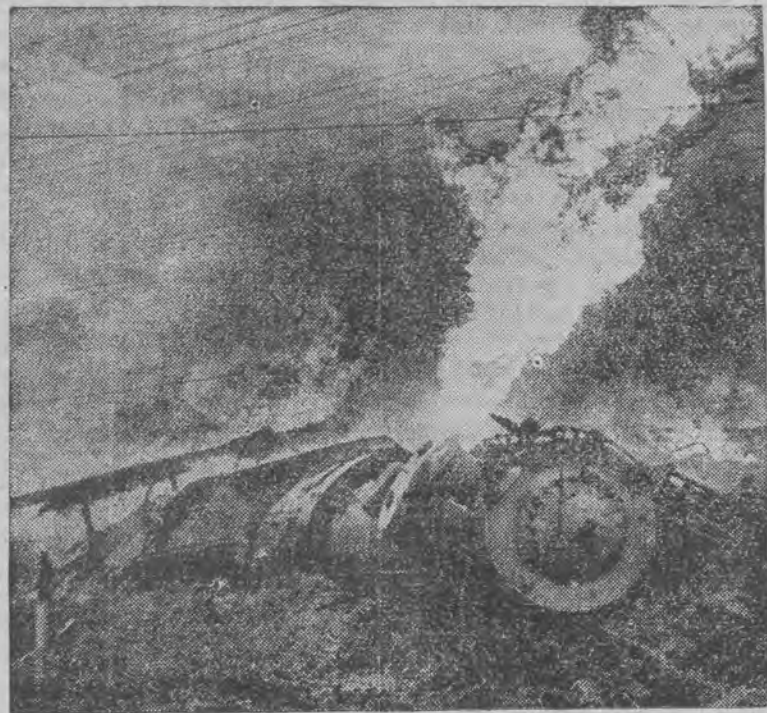
W stoczni Molfancone pod Tryjes tem został uroczystie spuszczonej na wodę nowy statek motorowy „Batory”.

Najszybszy pociąg niemiecki

„Srebrna Mewa”, najszybszy pociąg w Niemczech, rozwijający szybkość przeciętną 150 km. na godzinę opuszcza dworzec Frankfurcki

Pociąg towarowy spłonął

W Arkanzas (Ameryka) wykoleił się pociąg towarowy, wskutek za walenia toru przez dzieci. Wybuchł pożar, który strawił doszczętnie cały pociąg.

Najgroźniejszy samolot bombowy świata

WASZYNGTON, 7.6. — Departament wojny dokonał wczoraj prób z nowym samolotem bombowym.

Aparat ten, wykonany z metalu, zaopatrzony jest w 4 motory o łącznej sile 700 koni, może on rozwijać szybkość do 400 km. na godzinę. Samolot ten, zwany krążownikiem powietrznym, stanowi najsilniejszą broń powietrzną, jaką zbudowano dotychczas na świecie. Długość aparatu wynosi 21 i pół metra. Rozpiętość skrzydeł około 30 mtr. Waga jego 15,240 kg.

Kolonja nadmorska

w Ostrowiu przed Karwią
Zapisy przyjmuje p. Eizenberg, ul. Wólczańska 21 w Związku Zawodowym Nauczycieli. Tel. 157-66 codziennie od 8.30 do 10 rano i od 8 do 10 wiecz. Zapisy na I turnus tylko do 10. VII. włącznie. — Wyjazd 14. VII. o godz. 22.10

Zapisy na obóz w Zakopanem przyjmuje Żyd. Klub Sportowy „Tajfun”, Aleje Kościuszki 21 codziennie od 8 do 10 wiecz. Opłata za utrzymanie 14-dniowe i podróż tam i z powrotem — 37 złotych.

Tyfus brzuszny jest chorobą brudnych rąk — myjcie ręce przed każdym jedzeniem

Rewelacyjna Zniżka cen!

Do g. 6.30 wszystkie miejsca po Na późniejsze seanse parter od

1.09

Kino

Europa

Narutowicza 20

Dziś i dni następnych

Mężczyźni w niebezpiecznym wieku

Atrakcyjny film erotyczny — W rol. gł.

Warren William, Ginger Rogers i Mary Astor

Nadprogr. Aktualności zagr. i piękne dodatki

Pocz. 6, 8 i 10 w.

Dzisiejsze audycje

POGADANKA DLA DZIECI

W ubiegłym miesiącu szerokie rzesze radiosluchaczy — dzieci i całej polski miały możliwość uczestniczyć przez głośnik w wyruszeniu małego Jurka w wędrówkę dokoła globu. Rozgłośnia poznańska będzie co miesiąc informować dzieci przez radio o dalszych przygodach Jurka i jego wędrówce po świecie. Właśnie o godz. 16.00 rozgłośnia poznańska transmitować będzie na całą Polskę „Przygody Jurka w krainie słońca, barw i radości — we Włoszech”. Przygody te spisał Tadeusz Markowski.

KONCERT KAMERALNY.

Sonata na wiolonczelę i fortepian r. Hur'ego, mało znanego u nas francuskiego kompozytora, należy do najcenniejszych dzieł literatury muzycznej kameralnej. Płynna w melodiach, zajmująca swą harmonią i doskonałą fakturą, wykazuje wybitne cechy ducha francuskiego, odznaczają się doskonałym szarmonizowaniem wszystkich walorów i ich bezwzględna przejrzystością. Wykonawcami tej sonaty o godz. 17.40 będą znani muzycy lwowscy, prof. D. Danczowski i dr. Edward Steinberger.

AUDYCJA SŁOWACKA

Interesująca będzie audycja, transmitowana z Krakowa o godz. 20.10. Zapoznamy się w niej bowiem z małą nam dotychczas znaną muzyką słowacką, która wykaże zapewne niejedno podobieństwo i niejedną rys charakterystyczny także dla muzyki ludowej polskiej jak wogóle dla muzyki słowiańskiej. Audycja obejmie utwory fortepianowe i pieśni i poprzedzona będzie słowem wstępnym.

NOWE UTWORY DAWNYCH KOMPOZYTORÓW.

W ostatnich czasach udało się odnaleźć szereg utworów dawnych kompozytorów polskich, utworów, które dotychczas nieznanne leżały pod grubą warstwą pyłu na półkach bibliotecznych.

Polskie Radio w ciągu sezonu letniego wystawi szereg tych utworów. Będą to nieraz premjery utworów napisanych przed dwoma setkami lat. Koncert symfoniczny orkiestry pod dyrekcją Grzegorza Fitelberga przyniesie o godz. 21.00 symfonię autora anonimowego z wieku XVIII-ego, znaną przez dra Henryka Opieńskiego w Bibliotece OO. Cystersów w Obrze. Symfonia ta, utrzymana w stylu klasycznym, interesuje się przedewszystkiem polskimi rytmami. W Polskim Radiu zostanie wykonana uwertura „Sultan Wampun” Elsnera do opery, jednej z pierwszych, napisanych na przybyciu Elsnera do Warszawy, do słów słynnego wówczas poety Kotzebuego. „Potpourri orkiestrowe” Lessala, kompozytora z tego samego czasu, oraz by powrócić do teraźniejszości, „Fantazję polską” Faderewskiego w wykonaniu znakomitego ucznia mistrza, Sztompki. (r)

AUDYCJA SŁOWACKA

TRANSMISJA Z KRAKOWA w niedzielę 3. VII o godz. 20.10

Turcja współczesna

kroczy naprzód z postępem w błyskawicznym tempie

Jednym z najdonioślejszych czynów Turcji współczesnej było zniesienie kalifatu, a tem samem położenie kresu ustawicznemu bojom między kierunkiem konserwatywnym i rewolucyjnym. Hasła twórcy Turcji nowoczesnej, Mustafy Kemala stały się impulsem dla przyjęcia nowoczesnego ustawodawstwa europejskiego, a mianowicie szwajcarskiego. Dnia 1 marca 1924 r. nastąpiło oddzielenie ustawodawstwa tureckiego od prawa muzułmańskiego: zniesiono kalifat, Efka (zarząd majątków kościelnych), sądy kościelne „szəri“, szkoły kościelne i t. d.

Dnia 1 lipca 1926 roku wprowadzono kodeks karny, a 4 października 1926 roku prawo handlowe, jako komplikację kode-

ksu niemieckiego, francuskiego i włoskiego. Kodeks cywilny i obligacyjny wzorowany jest na kodeksie szwajcarskim. W ten sposób zniesiono między innymi wielożenstwo i zaprowadzono europejskie formy zawierania małżeństwa.

W roku 1926 założono w Ankarze nowy wydział prawa. Turcja dzieli się obecnie na przeszło 500 organizacji sądowych. Przedstawiają się to mniej więcej w następujący sposób: 84 sądy przysięgłych (1 przewodniczący, 2 sędziowie i pomocnicy), 436 sądów głównych (413 ma jednego sędziego, pozostałe mają kilku), 141 sądów pokoju, 16 sądów specjalnych. Nad nimi sąd apelacyjny (10 oddziałów). Obecnie 17 kobiet pełni już obowiązki

sędziów, a 14 adwokatów.

Co się tyczy polityki narodowościowej, to nacjonalizm był ściśle związany z religią. Edykt sultana z 18 lutego 1856 roku po raz pierwszy postawił narody niemuzułmańskie i inne na wspólnej płaszczyźnie prawa. — Dnia 19 stycznia 1869 roku uznano inne orientacje narodowe.

Dawniej cudzoziemcy mogli nabywać majątek ruchomy i nieruchomości. Dziś prawo dziedziczne przysądza spadki po cudzoziemcu rodzicom i bliskim krewnym, ale nieruchomości nie mogą odziedziczyć po muzułmanie jego krewni, o ile jest cudzoziemcem.

Nowa ustawa o tureckiej przynależności państwowej mówi, że dzieci, urodzone w Turcji, lub

poza granicami Turcji, z ojca, lub matki narodowości tureckiej są obywatelami tureckimi, jak również dzieci nieznanego pochodzenia. Dziecko, urodzone w Turcji, o ile ojciec lub matka nie posiada żadnego obywatelstwa, oraz dziecko nieślubne, urodzone w Turcji, lub poza granicami Turcji, którego rodzice są tureckiej narodowości, jest tureckiej przynależności państwowej. Turecki obywatel nie może pozostawać w służbie państwowej, o ile ożeni się z cudzoziemką.

Jedynie obywatele państwa tureckiego mogą praktykować, jako lekarze, adwokaci, chemicy i weterynarze.

Obrzymie znaczenie miało przyjęcie ustawy o noszeniu kapeluszy. Europejczyk nie jest w stanie nawet zrozumieć, jak olbrzymi był to przewrót. Do roku 1829, jak wiadomo, każdy poddany sultanowi musiał nosić turban, zależnie od religii, godności i zajmowanego stanowiska. Sultan Mahmed II zniósł turbany, wprowadzając tezy symbolizujące ducha tradycji narodowej i religijnej. Trwało to aż do rządów Mustafy Kemala. Mustafa Kemal wprowadził krój europejski, a co najważniejsze, zniósł zawoje kobiece. Stworzył nową organizację życia towarzyskiego (np. bale) — wprowadził kobiety w orbitę tegoż życia, odkrywając przed nimi nowe horyzonty pracy zarobkowej. Dziś istnieje już cały szereg urzędniczek sądowych, lekarek, adwokatów. Fabryki tytoniu zatrudniają obecnie przeszło 11.000 robotnic. Dziś już 200.000 dziewcząt uczęszcza do szkół, podczas kiedy przed wojną w gimnazjach studjowało tylko 230 dziewcząt.

Nie mniejsze znaczenie miało w Turcji wprowadzenie kalendara europejskiego od 1 stycznia 1927 roku, dzielącego dobę na 24 godziny i ustalającego dzień odpoczynku (początkowo wybrano piątek, później zmieniono na europejską niedzielę). Zaczęto opracowywać statystyki z różnych dziedzin życia i zreformowano sposób grzebania zmarłych.

Liczby są wymowne: w ciągu lat 11 wzrosły koszty opieki sanitarnej z 280.000 na 3.800.000 l. tur. W roku 1923 było lekarzy państwowych 623, w roku 1934 już 1.400. Duże uwagi poświęca się opiece społecznej, wybudowano przytułki dla sierot, szkoły dla głuchoniemych, zakłady dla leczenia chorób nerwowych, pogotowia, szpitale, poradnie.

Założono liczne związki, instytucje i t. zw. Narodowe Domy — Halkew, które mają czerną chorągiew z 6 białymi strzałami, które oznaczają: jesteśmy republikanie, nacjonalisci, ludowcy, pracownicy państwowo — twórcy, oświatowi i rewolucjonisci.

Dymitr J. Tosevick.

Dr. Tartakower opowiada

o sile łódzkich szachistów i ewentualnych zwycięzcach olimpiady

W Łodzi bawi od kilku dni arcymistrz szachowy dr. S. Tartakower, polak, ostatnio zamieszkały w Paryżu.

Dr. Tartakower przyjechał do Polski, by wziąć udział w olimpiadzie szachowej w sierpniu w Warszawie, gdzie wraz z innymi czterema szachistami polskimi będzie reprezentował nasze barwy w szachowej wojnie 22 państw.

Do Łodzi przybył mistrz ze Lwowa, gdzie odbył trening z czołowymi graczami, celem zapoznania się na miejscu z klasą naszych szachistów przed ostatecznym ustaleniem ekipy olimpijskiej.

Nasz współpracownik miał okazję rozmawiać z dr. Tartakowerem.

— Kto zdaniem mistrza ma największe szanse na olimpiadzie warszawskiej?

— Walka będzie wyjątkowo wyrównana. O szansach poszczególnych drużyn mogę mówić tylko na podstawie t. zw. papierowych obliczeń, które, jak wiadomo, bardzo często zawodzą. — Gdyby jednak pójść po tej linii, to w pierwszym rzędzie typować należy reprezentację Stanów Zjednoczonych.

— Cóż przemawia za nią?

— Przedewszystkiem nikły napózór fakt, że Ameryka wygrała już dwukrotnie olimpiadę. Jestem przekonany, że teraz Amerykanie grać będą ze zdwojoną ambicją, by zadokumentować i potwierdzić swój prymat. Ponadto przemawia za nimi pewność siebie, zdobyta właśnie po zwycięstwach w Folkestone i Pradze, zimna krew oraz olbrzymia wola zwycięstwa. Mi strzowie północno - amerykańscy są przedewszystkiem praktykami, hołdują grze bojowej, bezkompromisowej. Zarówno stary wielki Marshal, jak i młody dzitka talent wielkiego kalibru Rzeszewski niewątpliwie spełnią nadzieje, jakie pokłada w nich Ameryka. Pozostali reprezentanci to graje również na wielką skalę.

— A kto jeszcze wchodzi w rachubę? — indagujemy mi sirza.

— Zawsze na pierwszym miejscu

— ciągnie dr. Tartakower — powinno się typować obok Ameryki drużynę austriacką, która składa się z samych powag w dziedzinie teorii szachowej. Team austriacki stanowi krawców przeciwnieństwo drużyny USA. Wiedeńscy teoretycy nie czują się dobrze w ucziłowej walce olimpijskiej, cechuje ich skłonność do remisów, gry raczej pięknej, niż skutecznej. Każdy z uczestników drużyny austriackiej, czy to będzie wielki Grünfeld, czy Spielmann, czy młody Elisakases, mają szansę wygrać z każdym, lecz i z każdym zremisować.

— Jugosłowianie — dr. Vidmar, czy Pirce — mają wielką rutynę turniejową, nie obca im walka z największymi gwiazdami szachów, ale są także raczej wielkimi znawcami, niż bojownikami.

Czechosłowacja, która chlubi się od Folkestone tytułem wice-mistrza świata i mistrza Europy — moim zdaniem — nie jest tak groźna. Jej główną siłą jest genjalny Flohr, tak, jak siłą uderzeniową Francji będzie mistrz świata Aljechin, a nadzieją — młody Betbeder, który na ostatniej olimpiadzie uzyskał 80 proc. zwycięstw, a między innymi pobił Flohra, zastępując Aljechina na pierwszej szachownicy.

— A nasze szanse, mistrzu? Czy powtórzymy nasze dotychczasowe sukcesy?

— Mogę śmiało stwierdzić, że graliśmy zawsze dobrze, zawsze byliśmy w czołowej grupie i zawsze musiano się z nami liczyć, jako kandydatami do mistrzostwa. Gdyby zsumować nasze ostatnie międzynarodowe wyniki, to mielibyśmy ogólny lepszy nawe od Ameryki. Nasi gracze mają zamało praktyki, zamało rutyny, bowiem prawie wcale nie wyjeżdżają zagranicę na większe turnieje. Mimo to jestem pewien, że ambicja i chęć zwycięstwa w połączeniu z wiadomościami szachowymi naszych graczy przyniosą nam upragniony i tak wartościowy pod względem propagandowym i prestiżowym sukces.

— Jakiego pan jest znania,

mistrzu, o naszych graczach, a w szczególności o graczach łódzkich?

— O sobie oczywiście nie będę mówił. Obiecuję tylko, że będę walczył.

P. Frydman z Warszawy jest graczem na dużą skalę i nawet w turnieju mistrzów miałby wiele do powiedzenia. Makarczyk, choć może niewielki teoretyk, jest graczem bojowym, ambitnym i można na nim polegać. — Najdorf jest talentem, któremu rokują wielką przyszłość.

Jeśli chodzi o łódzian, to czołową szóstkę podzieliłbym na dwie grupy: Regedziński, Kolski i Spiro reprezentują grę pozycyjną, podczas gdy Appel, Frydman i Rerstenfeld hołduje grze kombinacyjnej. Cała szóstka jest doskonałym materiałem, a moi obaj pogromcy z turnieju warszawskiego: Appel i Frydman to tankietki, które nie przez jeden mur potrafią się przebić — mówi z miłym uśmiechem dr. Tartakower.

Potem mówiliśmy o bliskotłwej karierze dr. Tartakowera. Do swoich największych sukcesów zalicza on turniej w roku 1930 w Liege, gdzie zajął pierwsze miejsce oraz turniej londyński, gdzie podzielił pierwszą nagrodę z Niemcewiczem, mając za sobą Bogoljubowa, Vidmara, Retiego i in. W Folkestone wygrał dr. Tartakower 75 proc. swoich partii i pobił Aljechina osiągając indywidualny najlepszy wynik.

— Teraz — kończy dr. Tartakower — zostaje w Łodzi i będę grał z towarzyszącymi graczami. Boję się!... J. N.

Pierwsza wycieczka M. S. PIŁSUDSKI DO AMERYKI

NEW-YORK, 15/9 i 8/10 — 33 r. Zi. 1095. —

Informacje i zapłaty w Polskim Biurze Podróży „ORBIS”, Bldz. Piotrkowska 13 i 65, telef. 249-35 i 101-01

Kopiec Józefa Piłsudskiego Konto w P.K.O. 444.

JANINA BERLINERBLAU

zmarła po długich i ciężkich cierpieniach w Warszawie, dnia 6 lipca.

Pogrzeb odbędzie się w Łodzi z domu przedpogrzebowego na ementaryzu żydowskim we wtorek, dnia 9 lipca o godz. 1 popoł., o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Matka, Brat, Bratowa i Rodzina

Uprasza się o nieskładanie wizyt kondolencyjnych.

B. P.

z Lebensonów

Ewelina Spinkowa

po długich i ciężkich cierpieniach
zmarła dn. 7 lipca r. b.

Pogrzeb odbędzie się dn. 8 lipca o g. 4 popoł.
z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamia

RODZINA

Opieczelowanie związku wychowawców

W czasie posiedzenia aresztowano 22 osoby

Od blisko roku w domu przy ulicy Piotrkowskiej 79 mieści się Związek Wychowawców Prywatnych.

Ostatnio do wydziału śledczego w Łodzi poczęły wpływać wiadomości, że w Związku Wychowawców prowadzona jest roboty wywrotowa i że członkowie związku należą do partii komunistycznej.

Wywiadowcy 5 brygady wy-

działu śledczego w Łodzi wszczęli ścisłą obserwację lokalu związku.

Stwierdzono, iż rzeczywiście do Związku Wychowawców przybywają stale osoby, dobrze znane policji z działalności komunistycznej. Komuniści zazwyczaj wchodzili do związku od strony Al. Kościuszki i wychodzili, by nie wzbudzać podejrzeń bramą od strony ul. Piotrkowskiej.

Gdy zebrano dostatecznie już obciążający materiał, wywiadowcy 5 brygady z jej kierownikiem aspirantem Brylakiem na czele wkroczyli nagle w godzinach wieczornych do lokalu związku, w którym odbywało się posiedzenie członków.

Na widok policji wśród zebranych powstała panika. Jedni uświłowali zbiec, drudzy natomiast chcieli przez okno wyrzucić róż-

ne papiery, które następnie okazały się kompromitującymi związek dokumentami.

Ogółem zatrzymano 22 członków związku, których samochodami odwieziono do wydziału śledczego, skąd po przesłuchaniu odstawiono wszystkich do więzienia do dyspozycji władz. Lokal związku został opieczelowany.

Znaleziony w nim mocno obciążający materiał został przekazany wydziałowi śledczemu. Również dokonana rewizja w mieszkaniach zatrzymanych komunistów dała pozytywne wyniki. Znaleziono mianowicie większą ilość bibuły komunistycznej.

Nazwiska zatrzymanych komunistów trzymane są narazie ze względu na dobro śledztwa w tajemnicy. Dalsze energiczne śledztwo w toku. (p)

Zniknie tajemnica lekarska

Władze skarbowe żądają nazwisk pacjentów

W związku z ogłoszeniem rozporządzenia o wykonaniu nowej ordynacji podatkowej, nakładającej na lekarzy obowiązek podawania nazwisk pacjentów w urzędach skarbowych, zarząd Naczelnej izby lekarskiej zwrócił się w swoim czasie do min. skarbu z prośbą o zmianę tego zarządzenia.

Zarząd motywował swoje wystą-

pienie obowiązkiem zachowania tajemnicy lekarskiej z powołaniem się na przepis art. 15 dekretu prezydenta Rzplitej o wykonywaniu praktyki lekarskiej. Zarząd N. I. L. podkreślił przytem kolizję, jaka zachodzi między tym dekretem, a wymaganiami władz skarbowych.

Min. skarbu nie uznało za możliwe uwzględnić dezyderatów N. I. L.

Właściciele nieruchomości

placą zbyt wysokie procenty za zwłokę

Jak się dowiadujemy, związek właścicieli nieruchomości wystosował do urzędu wojewódzkiego w Łodzi memoriał w sprawie zredukowania odsetek od zaległości w opłatach kanalizacyjnych.

Memoriał wskazuje, że przedsiębiorstwo kanalizacji i wodociągów zarządu miasta Łodzi pobiera od zaległych opłat kanalizacyjnych odsetki w wysokości 1 proc. miesięcznie, a po rozłożeniu należności na raty 0,75 proc. przyczem od dnia powstania dłu-

gu pobiera 1 proc., a dopiero od dnia rozłożenia na raty zaległości oblicza 0,75 proc., co jest dla właścicieli nieruchomości krzywdzące.

Dalej memoriał wskazuje, że ministerstwo skarbu uwzględniając trudną sytuację płatników podatkowych obniżyło ostatnio odsetki od zaległości podatkowych do 0,75 proc. mies. przy rozłożeniu należności na raty do 0,4 proc., przyczem prawo do ulgowych odsetek służy płatnikom za cały okres, licząc od dnia powstania zaległości. W konkluzji związek prosi o obniżenie odsetek od zaległości w opłatach kanalizacyjnych analogicznie do ulg podatkowych, przewidzianych ustawą z dnia 18 marca r. bież. (p)

Niebezpieczna reklama kina

Widz żąda od dyrekcji 500 złotych

Warszawianin p. Michał Snarski wystąpił do sądu z pozwem nie mającym precedensu, skarżąc dyrekcję kina „Stella” na Żoliborzu o 500 złotych tytułem obietnicy, zawartych w ulotce reklamowej.

Kino „Stella” rozrzuciło ulotkę, w której obiecywało 500 zł. każdemu, kto udowodni, że na Żoliborzu był wyświetlany takiej artystycznej wartości obraz jak „Tańcząca Venus”, który jest właśnie w programie tego kina.

P. Snarski pisze w swym pozwie, iż od trzech lat bywa na Żoliborzu w kinie „Mars” i widywał tam obrazy, które wyżej stawia pod względem artystycznym, niż „Tańcząca Venus”. Do rzędu tych należą „Księżna Łowicka”, „Kaźdemu wolno kochać”, „Pod twoją obronę”, „Syn dżungli”.

Dla udowodnienia, że istotnie tak jest, p. Snarski wnosil o przesłuchanie ekspertów.

Sąd grodzki pretensje p. Snar-

skiego oddał, podając za uzasadnienie, że w ulotce brak zamiaru wywołania skutku czynionej obietnicy. To nie jest wiążąca oferta, lecz poprostu posunięcie reklamowe i gdyby tego rodzaju obietnice, zawarte w afiszach a obliczone jedynie na przyciągnięcie uwagi widza, miały być realizowane, wiele firm zostałoby zrujnowanych.

P. Snarski zaapelował, przyczem zaznaczył, że wyproszona ewentualnie kwota przeznaczona na powodzian i wywodzi co następuje: Obietnice czynione przez kino skłaniają widza do oglądania obrazu i przynoszą przedsiębiorstwu korzyści, a zatem kto wykona warunki w tych obietnicach zawarte, ma prawo do zaoferowanej mu rekompensaty.

W sądzie okręgowym, do którego sprawa przeszła, następuje sensacja, bowiem

SĄD PRZYJMUJE SLUSZNOŚĆ P. SNARSKIEMU

w pierwszym etapie postępowania apelacyjnego. Wniosek o przesłuchanie ekspertów został przez sąd uwzględniony, przyczem powołano w tym charakterze pp. Alfreda Bęczkowskiego i Kończyca.

Nie pijcie surowej wody — nie pijcie mleka nieprze-gotowanego!

CASINO

Dzisiaj początek o g. 6

Dwie sieroty

Film, który wzrusza najgłębsze uczucie.

W rolach głównych:
RENEE SAINT-CYR
ROSINE DERENE
GABRIEL GABRIO

Reżyserja: Maurice Tourneur
Nadprogram:

Aktualności zagraniczne
Widownia idealnie chłodzona.

Ceny niższe!

Wiadomości bieżące

NOCNE DYŻURY APTEK.

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: suk. M. Kasperkiewicza (Zgierska 54); suk. J. Sitkiewicza (Kopernika 26); J. Zundelewicza (Piotrkowska 25); S. Bojarskiego i W. Szata (Przejazd 19); M. Lipca (Piotrkowska 193); A. Rychtera i B. Łobody (11 Listopada 86).

SPEKULACJA CYTRYNAMI.

Z uwagi na zmniejszenie dowozu cytryn, zwrócono uwagę, że kupcy, zarówno detaliści jak i hurtownicy spekulują cytrynami podbijając ceny. Cytryny z 10 — 15 groszy za sztukę wzrosły w cenie do 20 — 25 groszy. Na objaw ten zwróciły uwagę władze administracyjne i przeciwdziałają zamierzonej spekulacji.

LIKWIDACJA STREJKU W BELCHATOWIE.

W Belchatowie przez 10 jeszcze dniami wybuchł strejk. Przeprowadzone rokowania przy pośrednictwie obwodowego inspektora pracy Wróblewskiego dały pozytywne wyniki i w dniu dzisiejszym fabryki w Belchatowie mają być uruchomione.

Żalobne znaczki pocztowe

Urzędy pocztowe w Łodzi otrzymały do rozprzedaży nowe znaczki pocztowe wypuszczone przez państwową wytwórnę papierów wartościowych dla uczczenia Wodza Narodu Marszałka Piłsudskiego.

Znaczki te wartości 5 i 15 groszy, zaopatrzone są w portret zmarłego Marszałka w czarnej obwódce na wzór kursujących już znaczków 25 groszowych.

Łącznie z nowymi znaczkami w obiegu znajduje się 5 rodzajów różnego wzoru żalobnych znaczków pocztowych.

Godziny nadliczbowe

Wyjaśnienie upośledzające prawa pracowników

Zgodnie z wyjaśnieniami władz centralnych za pracę w godzinach nadliczbowych pracowników należy się wynagrodzenie o tyle tylko, o ile pracodawca wzbogacił się pracą pracownika. Chodzi o pracę, nie podpadającą pod postanowienia art. 16 ustawy z dnia 18.12.1919.

Wynagrodzenie to należy się pracownikowi pod powyższym zastrzeżeniem także wówczas, jeżeli placą pracownika była umówiona w stałej

wysokości za pewne okresy czasu bez oznaczenia liczby godzin pracy.

Jeżeli pracownik przy wypłatach, powtarzających się, nie zgłaszał pracodawcy odrobionych godzin nadliczbowych, wynagrodzenie za nie nie należy się, chyba że pracodawca o pracy tej skądinąd miał wiadomość. Pracownikowi, zajmującemu stanowisko kierownicze, nie należy się wynagrodzenie za godziny nadliczbowe.

Mecz Austria—Slavia będzie powtórzony

Dwa mecze o puchar Europy środkowej odbyły się wczorajszej niedzieli. —

WIENIĘ. Mecz Austria — Slavia zakończył się zwycięstwem drużyny wiedeńskiej w stosunku 2:1. Do przerwy wynik był remisowy 1:1. Ponieważ w pierwszym meczu rozegranym w Pradze zwyciężyła Slavia też różnicą tylko jednej bramki (1:0) przeto obecnie przeciwnicy posiadają ten sam stosunek bramek (2:2) i dojdzie do trzeciej rozgrywki.

FLORENCJA. Praska Sparta grała z Florentiną. Zwyciężyli jak było do przewidzenia w stosunku 3:1 (2:1), jednak nie zdołali wyrównać pokaźnej ilości bramek straconych w Pradze (7:1). Dzięki temu Sparta zakwalifikowała się do rozgrywek półfinałowych.

Obok Sparty zakwalifikowały się również dwa zespoły węgierskie, a mianowicie Hungaria która uzyskała z Juventusem wynik nierozstrzygnięty, mając wygrany pierwszy mecz i Ferencvarosi, który wygrał rewanżowy mecz, jak to już podawaliśmy w wyższym stosunku, niż to się stało Żidenicom na własnym boisku.

SZWECJA — ŁOTWA 3:0

RYGA, 7 lipca. — Odbył się tu międzypaństwowy mecz piłkarski pomiędzy Szwecją a Łotwą. Szwedzi wystąpili w nienajsilniejszym składzie, lecz odnieśli zwycięstwo w stosunku 3:0.

Mecze piłkarskie w kraju

W meczach piłkarskich o mistrzostwo stołecznej klasy A uzyskano następujące wyniki: Sarnata — Czarni 6:0, Elektryczność — Hapoeł 5:2, Gwiazda — Drukarz 8:1. Mistrzostwo w grupie robotniczej zdobyła Sarnata przed Skrą, a w ogólnej Warszawianka przed Skodą.

W Krakowie w spotkaniu towarzyskim ligowa Garbarnia uzyskała wynik bezbrankowy z Podgórzem, a Cracovia pokonała Grzegórzecki 8:1.

PONOWNA KONTUZJA WILIMOWSKIEGO

Na czele tabeli znalazła się Pogoń. -- Porażka ŁKS w Świętochłowicach. -- Polonia sprawia niespodzianki

Niepowodzenie ŁKS., przegrana Ruchu i wreszcie odpoczynek Garbarni sprawiły, że tabela ligowa znów zmieniła swego lidera.

Dominujące stanowisko to odzyskała tym razem Pogoń, która wyprzedziła swych konkurentów. Przyczynił się do tego zwycięski mecz z Legją. Lwowianie za jednym zamachem podreperowali sobie stosunek bramek. Legja, jak się okazuje, umie wysoko wygrać, lecz potrafi też i wysoko przegrać.

ŁKS. znalazł się obecnie na trzecim miejscu i lokatę tę zawdzięcza stosunkowi bramek. — Jest on lepszy od tego, jaki ma w danej chwili Ruch.

Ślązakom nadal wybitnie nie

powodzi się. Do pauzy prowadził 1:0, grał z Wilimowskim, który remu, jak donoszą ze Śląska, do którego zezwolił grać. I co się okazało? W drugiej połowie Wilimowskiemu odnowiła się kontuzja kolana, zniesiono go z boiska i w konsekwencji przegrany mecz, a gracz, sędzić należy, stracony na zawsze.

Ze zwycięstwem Pogoni należało się liczyć. Jest ono niespodzianką ze względu na wynik cyfrowy. Natomiast Polonia dokazała niebyłego wyczynu, odbierając punkty Wiśle. Po wczorajszej niedzieli zarówno Polonia, jak i Śląsk oddaliły się dość znacznie od tkwiących na ostatnich lokatach Warszawianki i Cracovii.

Tabela gier ligowych

1. Pogoń	13	10	27:13
2. Garbarnia	12	9	17:10
3. ŁKS.	12	9	71:12
4. Ruch	12	10	20:17
5. Warta	11	9	23:14
6. Wisła	9	9	23:21
7. Legja	9	10	19:21
8. Śląsk	7	8	12:22
9. Polonia	7	9	10:20
10. Warszawianka	4	8	12:21
11. Cracovia	4	8	8:17
WYNIKI	5t.	0	15

Wyniki

WARTA — RUCH 3:1 (0:1)
POZNAŃ. — Mecz wzbudził duże zainteresowanie. Zebrało się 4 tys. widzów. Ogólną cieka-

wość wywołał zapowiedziany pierwszy występ rekonwalescenta Wilimowskiego. Doskonale ongiś gracz ten nie wykazał lepszej formy. Czuł się niepewnie, grał ostrożnie i właściwie ograniczył się do roli biernej asysty.

Mimo to nieszczęśliwym zbiegiem okoliczności został znowu kontuzjowany i zniesiony z boiska w drugiej połowie w 23 min.

Ruch początkowo grał lepiej, miał pewną przewagę i zdobył do pauzy jedyną bramkę przez Majcherka. Po pauzie natomiast Warta uzyskała wyraźną przewagę i grała bardzo dobrze. Padły dla niej trzy bramki w 4, 11 i 20 minucie ze strzałów Kryszkiewicza — 2 i Szerfkego — 1. Sędzią był p. Lange.

POLONIA — WISŁA 3:2 (3:2)

WARSZAWA. — Choć wiccej z gry miała Wisła i była lepsza technicznie, przegrała niezasluzenie. Powodem tej porażki jest niezaradność obrony. — Polonia wykazała dużą ruchliwość i inicjatywę zwłaszcza w linii ataku. Wynik meczu ustalony został już w pierwszej połowie zawodów. Bramki dla Polonii padły ze strzałów Binioka, Puchniarza, który wniósł do ataku Polonii wiele życia i Kulli. — Dwie bramki dla Wisły uzyskali Artur i Kopeć. Mecz odbył się na stadionie wojska polskiego. Sędzią był p. Gruszka. Widzów 4 tysiące.

POGOŃ — LEGJA 6:1 (4:0)

LWÓW. — Do przerwy koncertowo grająca Pogoń ma przynajmniej przewagę i zdobywa cztery bramki. Po przerwie gra jest już bardziej wyrównana, przyczem napastnicy zespołu stołecznego zaprzeczają szereg murowanych okazji. Bramki dla Pogoni zdobyli Matjas II (trzy), Klus (dwie) i Niechciol. Jedyną bramkę dla Legji zdobył Przędziecki. Najlepszym na boisku był Matjas II. Sędzią był p. Rea-tig z Łodzi.

ŚLĄSK — Ł. K. S. 1:0 (0:0)

ŚWIĘTOCHŁOWICE: Mecz ten stał na bardzo niskim poziomie, przyczem ŁKS. nie był zespołem gorszym od gospodarzy, a nie potrafił jedynie dostosować się do ciężkiego terenu. Jedyną bramką dnia padła w drugiej połowie gry, ze strzału Bryty. —

Drużynowe mistrzostwa ŁOZLA

Pierwszy trójmecz o nagrodę przechodnią „Głosu Porannego”

ŁKS. i KP. Zjednoczone zakwalifikowały się do półfinałów

Lekkoatletyczne mistrzostwa drużynowe Łodzi zapoczątkowane zostały w dniu wczorajszym pierwszym trójmeczem, udział w którym wzięły zespoły ŁKS, Zjednoczone i Sokół (Łódź).

Trójmecz ten odbył się na stadionie ŁKS przy niezbyt sprzyjających warunkach atmosferycznych. Dwukrotnie trzeba było przerywać zawody z powodu deszczu. Ostatecznie zwycięstwo odniosła drużyna ŁKS, drugie miejsce zajęło K. P. Zjednoczone, a na trzecim znalazł się Sokół (Łódź), który tem samem został wyeliminowany z dalszych rozgrywek.

Wprawdzie pozostała jeszcze do odbycia jedna konkurencja (skok o tyczce), lecz to nie zdoła zmienić ostatecznego wyniku Sokół mając dobrych skoczków, nadrobi pewną ilość punktów nie taką jednak, by wyprzedzić Zjednoczone.

Już wczorajsze zawody wykazały, że klub przystępujący do drużynowych mistrzostw musi

mieć odpowiedni zastęp zawodników. Operowanie temi samymi jednostkami w 10-ciu konkurencjach do niczego dobrego nie doprowadzi. Sokół, naprzekład, ma dziesięciobojowca, Maciaszczyka; eksploatował go ostatecznie pod koniec zawodów ten uzyskiwał coraz słabsze wyniki. — A przecież w mistrzostwach drużynowych punktów wanych systemem wieloboju nie miejsce odgrywa rolę, lecz sam uzyskany wynik.

Dorobkiem wczorajszego trójmecz jest nowy rekord okręgowy ustanowiony przez Maciaszczyka I w biegu na 110 mtr. przez płotki. Poprzedni rekord też należał do niego, a wczorajszy jest lepszy o 0,2 sek.

Wyniki osiągnięto następująco:

Skok w dal: Pawlak (Zj.) 6,26 m., Maciaszczyk (S) 6,22 m., Bobiński (ŁKS) 6,08 m., Paszkowski (ŁKS) 5,98, Bystry A. (Zj.) 5,95 m. i Maciaszczyk II (S) 5,41 mtr.

110 m. płotki: Maciaszczyk I — 18 sek. (nowy rekord okręgu), Maciaszczyk II 20,1 s., Joss (ŁKS) 20,1 s., Bystry II (Zj.) 20,6 s., Frank. Zdyskwalifikowany został za wypadnięcie z toru Galiński (ŁKS).

Oszczep: Bobiński 54,03 m., Joss 43,660 m., Bystry II i I 39,97 i 39,83 m., Maciaszczyk I 39,52 m. i Krzyczmonik (S) 29,28 m.

400 m. Galiński 55,8 s., Mund (ŁKS) 57,2 s., Lewandowski (Zj.) 59,2 s., Frank (Zj.) 59,4, Libiszewski (S) 59,9 s., Dąbkowski (S) 1.05.8.

Skok wzwyż: Maciaszczyk I — 164 cm., Joss i Paszkowski (ŁKS) po 1,64 cm., Krzyczmonik i Bystry po 156 cm., Bystry II skoku nie wykonał.

100 m. Pawlak i Bystry I po 12 sek., Paszkowski 12,2 s., Bujnowicz (ŁKS) 12,4 s., Maciaszczyk I 12,8 i Krzyczmonik 13,2 sek.

Dysk: Błaszczak (ŁKS) 37 m., Lewandowski (Zj.) 33,68. Bystry I 30,45 m., Bobiński 29,28, Maciaszczyk I 27,88 m. i Dybilas (S) 21,28 m.

5 km.: Polak (ŁKS) 16:45,1.

Ślubowanie olimpijczyków w Warszawie

W pięknie udekorowanej sali Warszawskiego Tow. Wioślarskiego odbyło się uroczyste ślubowanie 28 członków polskiej drużyny olimpijskiej. Przysięgę odebrał plk. Głabisz, przewodniczący polskiego komitetu olimpijskiego.

Fenomenalny murzyn

„Fenomenalny murzyn” Jesse Owens, student uniwersytetu w Ohio trenuje pilnie przed olimpiadą berlińską. Jak wiadomo Owens jest w posiadaniu niewiarygodnego skoku w dal 8 m. 13 cm.

W pracowni mistrza

który usiłuje dać światu nowego Stradivariusa.

Odważny żołnierz

Podczas święta sportowego w jednej z miejscowości austriackich, jeden z żołnierzy popisał się śmiały i niebezpiecznymi skokami na mo tocyklu z wysokiej wieży.

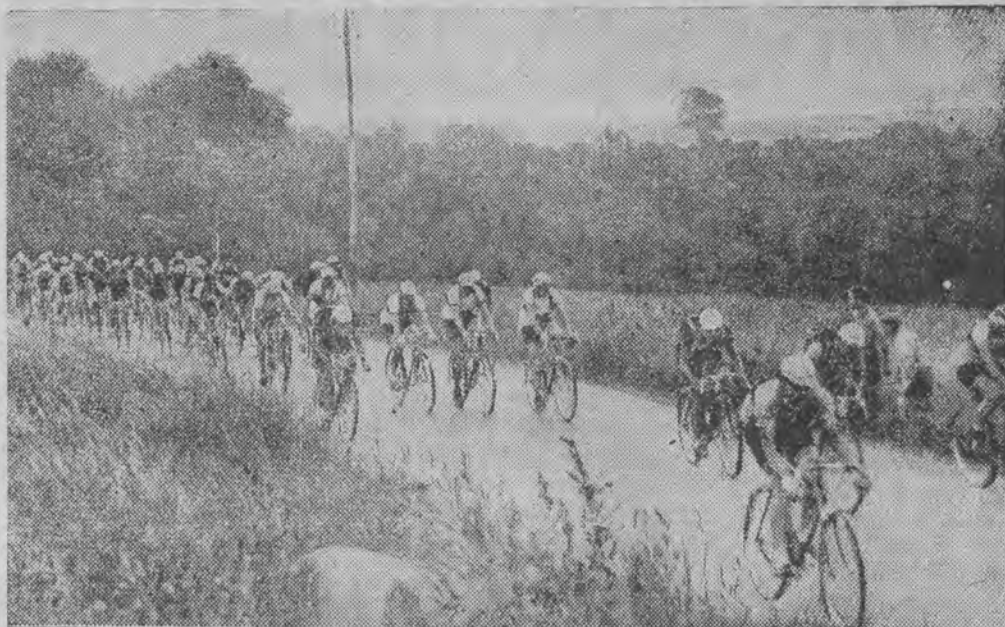
OKULARY
BINOKLE
LORGNON

Istn. od r. 1894 MAGAZYN OPTYCZNY
SZYMON URBACH

Sp. z o. o.

Łódź, Piotrkowska 33. Tel. 222-23.

Wspaniały start do „Tour de France”

największego, najtrudniejszego i najdłuższego wyścigu kolarskiego na świecie.

Baczność,
letnicy

z Wiśniowej Góry i Stróżewa!

„GŁOS PORANNY”

codziennie do nabycia
od 8-ej rano u JAMNIKA,
willi Kawulla, vis a vis Chłodni.

ZAWOJA. Pensjonat „Jaworzynka” poleca sładnie urządzane, słoneczne pokoje z balkonami, wraz z doborowem utrzymaniem. Koncert znanej orkiestry. Zarząd własny. Kuchnia rytualna. 966-5

Dr. med.

TREPMAN

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, mózgowcowych

Zawadzka 6, front II piętro, telef. 234-12
przyjmuje od 8-12, 3-4 i 6-9 wiecz.
W niedziele i święta od 8-1 pp.

**Instytut de Beauté
roma**

Piotrkowska 121

poprzezna oficyna, I piętro.
Tel. 155-55

Uczcie się zawodu!!!

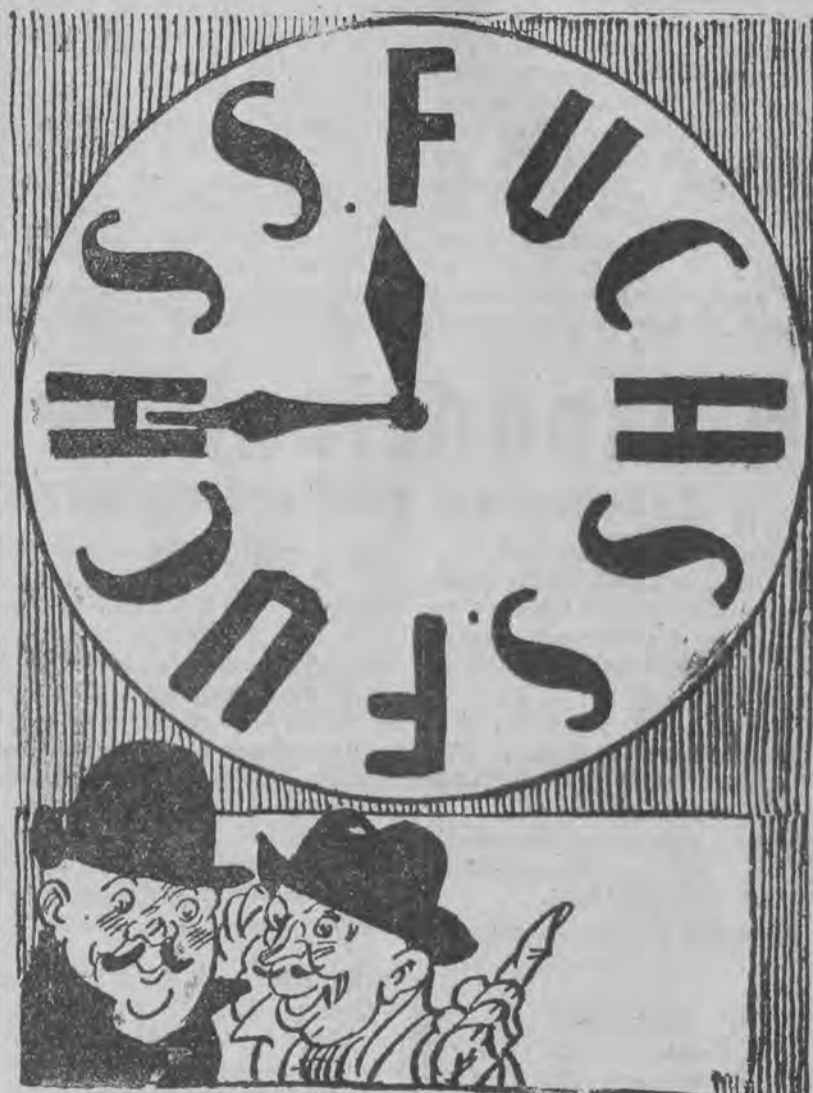
Kancelarja T-wa „Ort” w Łodzi, Wólczańska 27, przyjmuje zapisy na następujące kursy i warsztaty zawodowe:

- Pończosnictwo mechaniczne
- Mechaniczny wyrób trykotaży,
- Tkactwo mechaniczne,
- Wyrób awetrów i rękawiczek,
- Krawiectwo damskie i krój,
- Bielidnterstwo i krój,
- Gorsciarstwo i krój,
- Modniarstwo i szobnictwo,
- Ondulacja i maniwre.

Kancelarja czynna codziennie od godz. 9-ej rano do 9-ej wieczór.

**Kupię
sypialnię**

w bardzo dobrym stanie, możliwe nowoczesną, pierwszorzędną roboty. Szczegółowe oferty z podaniem ceny sub. „Gótownka” do administracji „Głosu Porannego”.

O każdej porze

gdy zamierzasz ogłosić się

pamiętaj FUCHSA

Ogłoszenia do wszystkich gazet

PRZYJMUJE Akw. Ogł. S. FUCHSA PIOTRKOWSKA 50
i ZAŁATWIA Tel. 121-36 i 121-16

Centralna Ładownia

Akumulatorów
RADJOWYCH
SAMOCHODOWYCH
MOTOCYKLOWYCH

Łódź

PIOTRKOWSKA 167
TEL. 205-21.

WARSZTATY REPARACYJNE
WYPOŻYCZANIE
AKUMULATORÓW

NA TELEF. WEZWANIE
TEL. 205-21
ODBIERAMY I DOSTARCZAMY AKUMULATORY DO DOMÓW

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4,50, za odosłanie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł., Reklamy tabatem redakcyjnym zł. 1,50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1,50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1,20. Ogłoszenia sąsiednie i małżeńskie 12 zł. Ogłoszenia samolotowe obliczane są o 30% drożej, bez zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatek 30%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.